

Davor Iličić

O Međunarodnom kulturnopovijesnom simpoziju Mogersdorf

Međunarodni kulturnopovijesni simpozij osnovan je 1964. godine. Te je godine bila 300. obljetnica bitke kod Szentgottarda, danas Mogersdorfa, gdje su po prvi put udružene kršćanske vojske pod vodstvom grofa Raimunda Montecuccolija pobijedile Osmanlije.

Godine 1964. upriličena je velika proslava te pobjede, kojoj je nazočilo oko 15 000 ljudi, a među njima i velik broj političara. U spomen je na tu bitku na brdu povrh mjesta izgrađeno i spomen-područje "Friedensweg" (Put mira) koje simbolizira mir, toleranciju te poziva na dijalog.

U akademskoj godini 2003/2004., u sklopu nastave na Filozofskom fakultetu u Zagrebu, održan je seminar "Hrvatska historiografija i simpozij Mogersdorf" pod vodstvom prof. dr. sc. Nevena Budaka i mr. sc. Ivica Šutea, hrvatskih članova Odbora za organizaciju simpozija Mogersdorf. Cilj je seminara bio upoznati studente sa simpozijem te njegovim značajem za hrvatsku povijesnu znanost kroz radove hrvatskih referenata. Prvotna ideja bila je da se prikupe svi radovi hrvatskih referenata te objave u posebnom zborniku radova, no zbog velike količine materijala, nastala je ideja za nečim novim - odlučeno je da *Zbornik* bude multimedijски, interaktivni, te publiciran na CD-u (mediju koji je puno praktičniji od knjige, upravo zbog svojih kapacitetnih mogućnosti). Tako su na CD-u svoje mjesto našli i tekstualni prikazi mjesta Mogersdorf, Simpozija, bitke 1664. godine... te poveća galerija fotografija sa simpozija.

Da bi se studenti pobliže upoznali sa simpozijem Mogersdorf, uz pomoć profesora, dogovoren je susret s profesorom Ivanom Kampušem te tijekom simpozija razgovor s gospodinom Johannom Seedochom. Razgovore s njima te više o samom simpoziju možete pročitati malo kasnije, no dozvolite da vam u ovom dijelu kažem nekoliko kratkih crtica iz životopisa profesora Kampuša i gospodina Seedocha.

Prof. dr. sc. Ivan Kampuš, redovni je profesor u miru Odsjeka za povijest Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Rođen je 21. veljače 1924. godine u Zagrebu gdje je završio osnovnu i srednju školu. Diplomirao je povijest 1948. godine na Višoj pedagoškoj školi, a 1959. i na Filozofskom fakultetu u Zagrebu. Godine 1961. postaje asistent na Filozofskom fakultetu u Zagrebu, na Katedri za povijest Srednje i Jugoistočne Europe. Umirovljen je 1994. godine u statusu redovnog profesora.

U plodnoj i tematski raznovrsnoj znanstvenoj djelatnosti profesora *Kampuša* ističu se dva temeljna istraživačka područja: povijest zagrebačkog Gradeca i Kaptola od srednjega

vijeka do XVII. stoljeća te razvoj poreznoga sustava u Hrvatskoj i Slavoniji od XII. do XVII. stoljeća. Iz tih je dvaju istraživačkih područja objavio brojne znanstvene studije u zemlji i inozemstvu.

Razgovor s profesorom Kampušem

Zbog čega se Hrvatska uključila u simpozij Mogersdorf?

Hrvatska delegacija uključila se u simpozij iz razloga da bi izdigla hrvatsku povijest i kulturu izvan okvira Jugoslavije.

Da li je uključivanje Hrvatske i Slovenije u simpozij nosilo neke političke konotacije? Kakva je bila reakcija SFRJ i republičkih tijela SR Hrvatske i SR Slovenije?

U početku Beograd ne daje nikakve reakcije na sudjelovanje Hrvatske i Slovenije jer nisu shvatili značaj simpozija, no kasnije Vlada Jugoslavije počinje shvaćati simpozij te počinje i davati financijsku potporu. 1972. Beograd toliko podržava simpozij Mogersdorf da on postaje stvar cijele Jugoslavije.

Kako je izgledao simpozij prvih godina i na koji je način financiran?

Financijska potpora traje do 1984. godine a ta potpora bila je u potpunosti upućena Hrvatskoj i meni, kao jednom od osnivača i pokretača.

S obzirom na međunarodni karakter samog simpozija, kako se rješavao problem službenog jezika simpozija?

U početku su se upotrebljavala sva četiri jezika - hrvatski, slovenski, mađarski i njemački, ali zbog financijskih poteškoća oko simultanog prevođenja službeni jezik postao je njemački.

Kakve su bile reakcije na simpozij, napose reakcije struke, odnosno znanstvenih krugova?

Reakcije u medijima (novine, televizija...) bile su minimalne, dok su reakcije unutar struke bile dobre, a to ujedno znači da su se na simpozij redovito odazivala najveća imena struke.

Na kojem principu Odbor za organizaciju određuje temu simpozija?

Teme su se određivale iz jedne generalne teme i to prema svakoj zemlji članici. Te teme su pokrivala sve aspekte ljudskog života, a za Hrvatsku su važne jer ju uklapaju u širi europski krug. Jedna od najznačajnijih tema za Hrvatsku bila je ona Hrvoja Matkovića 1985. godine: "Pitanje uređenja jugoslavenske države u programima i političkoj akciji hrvatskih političkih stranaka 1918. - 1921. godine".

Koja je bila znanstvena jezgra začetnika simpozija, tj. iz kojih su institucija pretežito oni dolazili?

To su bili većinom povjesničari s Filozofskog fakulteta, a sam izbor sam provodio ja.

Koliko je simpozij pomogao njegovim sudionicima u daljnjem radu? Kako su rezultati istraživanja i radovi objavljeni na simpoziju korišteni i primjenjivani u nastavi povijesti?

Simpozij je pomogao jako mnogo. Na simpoziju su neke zabranjene teme došle do izražaja. Te teme se istražuju i dalje, ali u nastavi nisu bile aktivno obrađivane.

Kako se realiziraju kulturni sadržaji tijekom simpozija? Kakav je oblik komunikacije u tom druženju, u slobodno vrijeme?

Postoje razni kulturni programi koji su pridonosili novim poznanstvima, zbližavanjima... Domaćini pokušavaju u tom druženju prikazati grad i okolicu, te se tako pohvaliti svojim posebnostima. Čini mi se da je u Hrvatskoj atmosfera u tim druženjima ipak nešto opuštenija nego drugdje.

Kakva je perspektiva simpozija Mogersdorf?

Perspektiva Mogersdorfa... pa čini mi se, s obzirom na nove mlade snage, jako dobrom.

Razgovor s gospodinom Johannom Seedochoom

Razgovor s gospodinom Johannom Seedochoom napravili smo tijekom 35. simpozija Mogersdorf u Nagyatadu (Mađarska), u mjesecu srpnju 2004. godine.

Sigurno se pitate: tko je Johann Seedoch? On je gradišćanski Hrvat, doktor povijesti, koji je godinama radio kao profesor povijesti na austrijskim školama i u gradišćanskom Landesarchivu u Eisenstadu. Njegova veza sa simpozijem Mogersdorf je ta što je preko 30 godina bio član Odbora za organizaciju i sudionik svih održanih simpozija.

Odakle ideja za organiziranjem Kulturnopovijesnog simpozija Mogersdorf?

Ideja je došla u prvom redu od gradišćanskih povjesničara vezano uz zbivanja poslije Drugog svjetskog rata oko prerađivanja granica Austrije s Mađarskom. Namjera je bila uspostaviti dugotrajniju suradnju između mađarskih i gradišćanskih povjesničara.

Kako ste se odlučili uključiti Hrvatsku u sam simpozij?

Ne, zapravo, uključenje Hrvatske je došlo iz same Hrvatske, a napose od hrvatskih povjesničara i arhivista. Zajednički put Hrvatske i Gradišća istraživao se s obzirom i na prehistorijska vrela. Mogersdorf je bio jedan korak ili prvi korak pa je normalno bilo da radu simpozija pristupi jedan dio hrvatskih povjesničara ili institucija, kao npr. Društvo hrvatskih povjesničara, a onda i sam Kampuš s kojim je zapravo ta suradnja između povjesničarima intenzivirana. U početku smo imali pismeni dogovor sa Slovenijom, Hrvatskom i Mađarskom. Prvo su to potpisali Slovenci pa gradišćanska Vlada. Mađari u početku nisu potpisali, ali su simpozij podupirali, dok mu je Hrvatska službeno pristupila 1972. godine bez zajednice Srba.

Kako je izgledao sam simpozij prvih godina?

Mi smo u početku imali jako mali broj ljudi, puno manje nego sada. Bilo je više ostalih grana na skupu nego samih povjesničara. Prije dolaska Hrvata bilo je više gradišćanskih sudionika, zatim Slovenaca, a kada su se uključili Hrvati otprilike je bilo podijeljeno na jednaki broj sudionika. Financiralo se od stipendija, a ostale je troškove snosilo mjesto u kojemu se simpozij održavao. U prvom je redu bila važna prijateljska atmosfera. Nikad nije bilo značajnih problema, osim onih u organizaciji koji su znali pojaviti, ali nikada nije bilo problema u samim ljudima. Pored dijela u kojemu su se održavali referati, tu je postojao i kulturni program, razni izleti; to je zadavalo probleme, ali smo i to prebrodili.

Kako ste riješili problem službenog jezika?

Mislili smo da bi službeni jezik trebao biti ravnopravan, tj. da bi se trebali upotrebljavali svi jezici. Tu se javila teškoća oko angažiranja dobrih prevoditelja, a i koštalo je dosta. No, zapravo nikada nije bilo većih problema, jer su većinom svi razumjeli njemački jezik.

Kakve su sličnosti i razlike između pojedinih Mogersdorfa?

Ja imam samo dobre i lijepe uspomene na svaki skup. Lijepo mi je bilo u Hrvatskoj. Jednom sam bio u Sisku i dva puta u Osijeku. Uobičajeno je od organizatora domaćina da pokažu najbolje od svoga mjesta i države. Bilo je sve to interesantno.

Kako vidite perspektivu Mogersdorfa?

Moja vizija je da će Mogersdorf i dalje biti uspješan i da će privlačiti još više pozornosti i sudionika. Nadam se da će tako i zaista biti.

PRO TEMPORE
časopis studenata povijesti

Zagreb, 2005.

Pro tempore
Časopis studenata povijesti
godina II., broj 2., Zagreb, 2005.

Glavna i odgovorna urednica
Maja Crnjac

Uredništvo
Ivan Basić, Maja Blažek, Maja Crnjac, Ivan Dujmić, Goran Miljan, Maja Miovec, Tin Pongrac,
Jasmina Skočilić, Iva Žutić

Naslovnica
Jasmina Skočilić

Prijelom i grafička obrada
Robert Borenić

Lektura
Maja Blažek, Maja Crnjac

Korektura
Maja Crnjac

Izdavač
ISHA Zagreb - Klub studenata povijesti

Tisak
Tiskano u 500 primjeraka

Izdanje časopisa ostvareno uz novčanu potporu Odsjeka za povijest Filozofskog fakulteta
Sveučilišta u Zagrebu.

Pro tempore, časopis studenata povijesti, objavljuje članke i rasprave, seminarske i diplomske
radove iz povijesti i srodnih disciplina, referate sa stručnih skupova, pregledne članke, recenzije i
prikaze, izvješća sa znanstvenih skupova (kronike) i historiografske znanstvene bibliografije.
Izlazi dva puta godišnje.

Adresa uredništva: ISHA Zagreb - Klub studenata povijesti, Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu,
Ivana Lučića 3, 10 000 Zagreb

Uredništvo prima stranke četvrtkom od 16 do 17 sati u prostoriji Saveza studentski udruga (A-015)
na Filozofskom fakultetu ili istoga dana na tjednim sastancima Kluba ISHA-e od 18 sati u C-014.

Srdačno zahvaljujemo izdavačkoj kući *Profil International* na susretljivosti i financijskoj
potpori u tiskanju ovog broja.